

Una resposta ferma, un exercici de responsabilitat

XAVIER POMES, JOSEP MARIA VALLÈS i altres*

EL PERIÒDICO DE CATALUNYA, 29.06.09

1. Les decisions imminents sobre la constitucionalitat de l'Estatut i sobre el sistema de finançament de la Generalitat han de marcar el futur de la societat catalana, de la mateixa manera que les determinacions preses durant la transició democràtica han influït sobre 30 anys d'història catalana i espanyola, amb el seu actiu i el seu passiu.

2. L'Estatut del 2006 va ser fruit d'un complex procés de tramitació que va culminar en un pacte entre la majoria política espanyola i una gran majoria política catalana, ratificat pels ciutadans de Catalunya en referèndum. Una decisió que ara limités en la pràctica l'abast de l'Estatut suposaria una revisió del pacte en què es fonamentava, comportaria una crisi política molt profunda i perjudicaria de retruc l'estabilitat i el progrés de la democràcia espanyola.

3. Davant d'aquest escenari, entenem que les reaccions possibles són o bé una acceptació resignada o bé una resposta directa que abordi a fons i sense reserves totes les dimensions de la qüestió.

- Una resposta conformista comportaria la renúncia a un projecte col·lectiu recolzat en una majoria molt àmplia de la societat catalana i provocaria una *provincialització* creixent de la seva vida política, econòmica, cultural i social.

- Una rèplica directa i proporcionada a la importància del repte hauria de plantejar obertament la redefinició del pacte fundacional de la democràcia espanyola, si s'arribés a afirmar que el contingut de l'Estatut del 2006 i del seu sistema de finançament previst van més enllà de la Constitució de 1978.

4. No ens correspon determinar com ha de concretar-se aquesta resposta. Però volem recordar que les forces polítiques catalanes poden dur a terme una actuació conjunta de tots els seus diputats i senadors a les Corts Generals. I que, per la seva part, el Parlament de Catalunya pot iniciar un procés de reforma constitucional, tal com estableix la mateixa Constitució espanyola. Sense ignorar les dificultats d'aquest procés, pensem que és hora que les dues forces polítiques majoritàries espanyoles assumeixin les seves responsabilitats i afrontin les conseqüències d'unes decisions que afectarien, no solament les relacions entre Catalunya i la resta de l'Estat, sinó que –des del nostre punt de vista– perjudicarien igualment la legitimitat del sistema polític i l'interès general d'Espanya.

5. Els qui subscrivim aquest document considerem que aquest replantejament és el que pertocaria en un moment de tanta transcendència. Hem decidit de posar-ho en coneixement de l'opinió pública i, en especial, de tots els que tenen avui responsabilitats polítiques i socials.

Ho fem en la confiança que han de ser possibles i compatibles dues actituds. Per una banda, una posició inequívoca de fermesa del president de la Generalitat i de la majoria governamental que li dóna suport, en

coherència amb la posició mantinguda fins ara i malgrat els costos i dificultats que comporta. Per altra banda, una actitud de lleialtat i compromís institucional per part dels partits de l'oposició, especialment de la formació que l'encapçala, coautora de l'Estatut. L'autoritat i el lideratge de tots els dirigents polítics es reforcen davant l'opinió ciutadana quan, deixant de banda partidismes i tacticismes a curt termini, actuen amb esperit unitari i assumeixen amb coratge la representació de les aspiracions col·lectives.

6. Però de la mateixa manera creiem que les actituds que reclamem als dirigents polítics seran més vigoroses i més convençudes si els agents econòmics, sindicals, socials i culturals del país també donen proves de la seva disposició a assumir públicament no solament la defensa dels seus interessos específics, sinó també –quan és necessari i en circumstàncies excepcionals– el seu compromís amb l'interès general de la societat i amb el seu futur. La definició d'aquest futur –en el progrés econòmic, en la cohesió social, en la convivència amb el conjunt d'Espanya– es construeix en aquests moments. És un exercici de responsabilitat comuna que cap de nosaltres hauria de defugir. Per això, ens hem decidit a fer aquesta declaració pública amb el convenciment que altres ciutadans i ciutadanes de Catalunya poden compartir-la.

A més de Xavier Pomés i Josep Maria Vallès, també firmen aquest article, tots a títol personal: Àngel Castiñeira, professor d'Esade; Jordi Coca, escriptor; Carles Duarte, director de la Fundació Lluís Carulla; Xavier Folch, editor; Joan Font, president de Bon Preu; Juan-José López Burniol, notari; Ferran Mascarell, exconseller de la Generalitat (PSC-CpC); Jordi Porta, president d'Òmnium Cultural, i Jordi Sànchez, professor de Ciència Política.